

Sigortacılıkta Öngörülen Riskler 2019

Türkiye Özeti

TECHNOLOGY
CYBER
RISK

İçindekiler

Yönetici Özeti

Çalışma Hakkında

Özet Sonuçlar

Küresel Değerlendirme

Türkiye Değerlendirmesi

Yönetici Özeti

PwC olarak Finansal Yenilik Etüt Merkezi (Centre for the Study of Financial Innovation – CSFI) iş birliğiyle 2 yılda bir yayımladığımız ve bu yıl 7. sayısını hazırladığımız **Sigortacılıkta Öngörülen Riskler** raporumuzun Türkiye sonuçlarını sizlerle paylaşmaktan memnuniyet duyuyoruz.

Raporun ilk olarak hazırlanmaya başlandığı 2007 yılından bu yana hem küresel ölçekte hem de ülkemizde önemli değişiklikler oldu. Bu süreçte sigortacılık sektörü de müşterilerin, şirket hissedarlarının ve düzenleyicilerin farklılaşan ihtiyaçları ve beklentilerini karşılayabilmek için çalışmalarını yoğun bir biçimde sürdürüyor.

Teknolojiyle gelen riskler bu yıl hem küresel ölçekte hem de Türkiye için endişe duyulan konuların en başında yer alıyor. Buna karşılık iş yapış şekillerinin ve müşterilere ulaşmak için yeni kanalların çeşitlendiğini görüyoruz. Öte yandan diğer risklerin önemi de sektör açısından azalmış değil. Hem Türkiye’de hem de küresel olarak ekonomik, siyasi ve sosyal alanlardaki değişim sektör açısından birtakım risk ve zorlukları beraberinde getiriyor.

Çalışma, önümüzdeki 2-3 yıl içerisinde sektörü bekleyen başlıca risklerin yanında bu risklerin sektörü ne ölçüde endişelendirdiğini göstermeyi hedefliyor. Bu yılki çalışma ‘algılanan riskin’, çalışmanın başladığı 2007 yılından beri en yüksek seviyede olduğunu gösteriyor. Diğer yandan sektörün belirlenen risklerle başa çıkma konusunda bu yıl daha hazırlıklı olduğu düşünülüyor. Türkiye’den katılımcılar ise, sektörün risklere karşı -küresel ortalamayla kıyaslandığında- daha da iyi hazırlandığını düşünüyor.

Çalışmanın sonuçlarına odaklanan bu özeti katkı sağlayacağını umar, sorularınızı yanıtlamak ve görüşlerinizi almaktan mutluluk duyarız.

Talar Gül

Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Sektörü Lideri,
PwC Türkiye Denetim Hizmetleri Şirket Ortağı

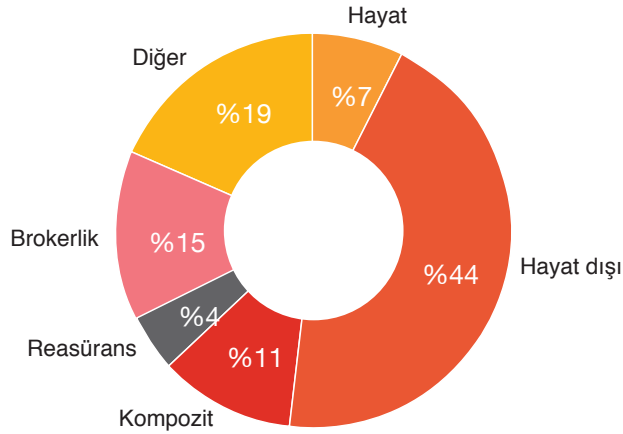
Çalışma Hakkında

Sigortacılıkta Öngörülen Riskler 2019 raporu, dünyanın her yerinden sigortacılık sektörü uzmanlarından alınan görüşler doğrultusunda sigortacılık sektörünün karşı karşıya olduğu riskleri ortaya koymayı hedefliyor. **2007 yılından bu yana 2 yılda bir** hazırlanan rapora bu yıl Türkiye de dâhil **53 ülkeden 927 katılımcı** katkı sağladı. **Türkiye’den toplam 27 katılımcının** yer aldığı çalışma, katılımcılarla 2019 yılı Mart ve Nisan aylarında paylaşılan ankete dayanıyor.

Anketin ilk bölümünde katılımcılara önümüzdeki 2-3 yıl içerisinde sigortacılık sektörüyle ilgili başlıca riskler sorulurken, ikinci bölümde ise sıralanan potansiyel risk unsurlarını derecelendirmeleri bekleniyor. Anketin son bölümünde ise öngördükleri risklerle başa çıkma konusunda sigorta kurumlarının ne kadar hazırlıklı oldukları soruluyor.

Küresel ölçekte katılımcıların yüzde 75’i hayat, hayat dışı ya da kompozit şirketlerden olup, diğer katılımcılar ise reasürans ve brokerlik şirketlerinin yanında düzenleyiciler, danışmanlar ve analistlerden oluşuyor. Türkiye’den katılımcıların dağılımı ise aşağıdaki gibidir:

Türkiye’den çalışmaya katılım sağlayan uzmanların şirketlerinin sektörel dağılımı

Küresel Değerlendirme

Sigortacılıkta Öngörülen Riskler 2019 raporuna göre, çalışmanın ilk yapıldığı yıl olan 2007'den itibaren bakıldığında, sektörde bu yıl karamsarlık belirgin olarak öne çıkıyor. Bu genel karamsarlık, büyük ölçüde, teknolojik ve yapısal değişim sürecinde sektörün karşı karşıya kaldığı zorluklardan ve sektörün bu zorlukları başarılı bir şekilde yönetme kabiliyetiyle ilgili endişelerden kaynaklanıyor. Sonuçların arka planında dünyanın her yerinde giderek artan ekonomik belirsizlikler ve daha yoğun regülasyonların olduğunu da gözden kaçırmamak gerekiyor.

Öngörülen riskler listesinin ilk üç sırasında teknoloji, siber riskler ve değişim yönetiminin yer alması bu karamsarlığın altında, özellikle sektörün geleneksel yapısını zorlayan teknolojik ilerlemelere bağlı operasyonel risklerin yattığını gösteriyor. Özellikle teknoloji riskinin ilk sırada yer alması, sektörün bu alanda karşı karşıya kaldığı zorlukların derecesine işaret ediyor.

Teknolojik değişimi yakından ilgilendiren değişim yönetimi başlığının 3. sırada yer alması bu değişim karşısında sektörün zorunlu gündemi haline gelen dijitalleşme, yeni rekabet, konsolidasyon ve maliyetleri düşürme baskısının altından kalkabilme kabiliyetine dair endişelerin yoğun olduğunu ortaya koyuyor. İkinci sıradaki siber riskler ise, hem operasyonel risk hem de yazım riski olarak sektör açısından öne çıkıyor.

Artan endişeye neden olan diğer önemli başlıklar arasında sektörün üzerinde baskı oluşturan politik etkenler ve mevzuata bağlı riskler dikkat çekiyor. UFRS 17 ve sermayeyi ve tüketiciyi daha çok korumaya yönelik düzenlemelere bağlı olarak mevzuat riskinin listede bu yıl daha üst sıralara yükseldiği görülüyor. Tüm dünyada artan korumacı ve popülist politikaların ise ticaret savaşları ve daha çok müdahale neticesinde hem uluslararası hem de ulusal sigortacılık piyasalarını yakından ilgilendirdiği görülüyor.

Sigortacılık sektöründe öngörülen ilk 10 riskin yıllar içinde değişimi

Küresel

	2015	2017	2019
1	Mevzuat	Değişim yönetimi	Teknoloji
2	Makroekonomi	Siber riskler	Siber riskler
3	Faiz oranları	Teknoloji	Değişim yönetimi
4	Siber riskler	Faiz oranları	Mevzuat
5	Yatırım performansı	Yatırım performansı	Yatırım performansı
6	Değişim yönetimi	Mevzuat	İklim değişikliği
7	Getiri garantili ürünler	Makroekonomi	Rekabet
8	Dağıtım kanalları	Rekabet	İnsan kaynakları
9	Doğal afetler	İnsan kaynakları	Makroekonomi
10	Risk yönetimi kalitesi	Getiri garantili ürünler	Faiz oranları

Türkiye

	2015	2017	2019	
1	Doğal afetler	Makroekonomi	Teknoloji	▲
2	Makroekonomi	Politik etkenler	İklim değişikliği	▲
3	Risk yönetimi kalitesi	Mevzuat	Değişim yönetimi	▲
4	Yönetim kalitesi	Değişim yönetimi	Makroekonomi	▼
5	Uzun süreli taahhütler / borçlar	Yönetim kalitesi	Yatırım performansı	▲
6	Değişim yönetimi	Teknoloji	Politik etkenler	▼
7	Mevzuat	Risk yönetimi kalitesi	Mevzuat	▼
8	Politik etkenler	İş uygulamaları	Kurumsal yönetim	▲
9	Siber riskler	Sermayeye erişim	Siber riskler	▲
10	Terörizm	Getiri garantili ürünler	Kredi riskleri	▲

Türkiye Değerlendirmesi

Türkiye'nin rapor kapsamında oluşturulan risk endeksinde en yüksek skora sahip olduğu; diğer bir deyişle risklerle ilgili en endişeli ülke olduğu görülüyor.* Diğer yandan krize hazır olma endeksinde de küresel ortalamaya kıyasla yüksek skora sahip olan Türkiye'nin, bu endişeye karşılık sektörün hazır olduğunu düşündüğünü gösteriyor.

Türkiye'den katılımcılar yeni iş modelleri, adaptasyon ve veri güvenliği konularında, teknolojik değişimle gelen zorluklar karşısında küresel ölçekteki endişeyi paylaşıyor. Zira, teknoloji bir risk unsuru olarak 2017 yılındaki sıralamada 6. sırada yer alırken, bu yıl ilk sırada yer alıyor. Teknoloji temelli risklerle başa çıkabilmek için yönetim kalitesi ve kurumsal yönetim ilk aklı gelen alanlar olurken, kurumsal yönetimin Türkiye'den katılımcıların en çok endişe duyduğu 8. başlık olduğu görülüyor. Kurumsal yönetim küresel sıralamada 19. sırada yer alıyor.

Türkiye'nin ayrıca kredi riski, iklim değişikliği ve makroekonomi başlıklarında küresel sıralamadan ayrıştığı görülüyor. Kredi riski küresel olarak 17. sırada yer alırken, Türkiye'de 10. sırada yer alıyor. Küresel olarak 6. sırada yer alan iklim değişikliğinin ise Türkiye sıralamasında 2. sırada yer aldığı görülürken, makroekonominin küresel olarak 9., Türkiye'de 4. sırada yer alması diğer dikkat çekici sonuçlar olarak öne çıkıyor.

Yanıtlar mevzuat ve uyumdan kaynaklanan maliyetlere bağlı endişelerin yoğun olduğunu gösteriyor. Son olarak yeni rekabet türlerinin de katılımcılar arasında bir maliyet baskısı yarattığı anlaşıyor.

* Çalışmada her bir risk başlığına yönelik olarak katılımcıların risk başlıklarını 1 ile 5 arası puanlamaları istenerek risk endeksi oluşturuluyor. 5 en ciddi risk anlamına geliyor.

Küresel ve Türkiye sıralamasındaki belirgin farklar (Türkiye sıralamasında küresel listeye göre daha aşağıda ya da daha yukarıda olan başlıklar)

- Kurumsal yönetim (+11)
- Kredi riski (+7)
- Makroekonomi (+5)
- Politik etkenler (+5)
- İklim değişikliği (+5)
- Rekabet (-6)
- Siber riskler (-7)
- İnsan kaynakları (-8)

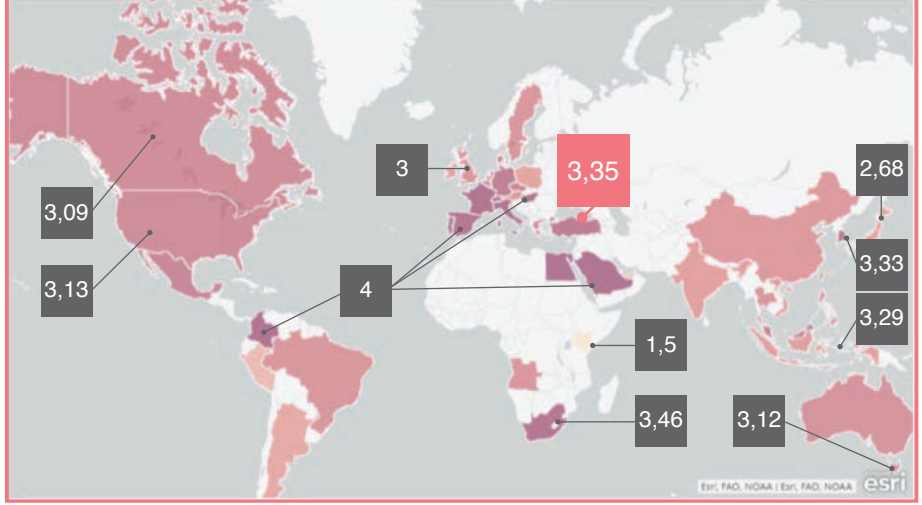

Dünya risklere karşı “hazır olma” haritası

Risklere karşı hazır olma

3,11

2019'daki ortalama
küresel puan

Çalışma kapsamında katılımcılara, belirlenen riskler karşısında sektörün ne kadar hazırlıklı olduğunu düşündükleri soruluyor. 1 ile 5 arasında bir aralıkta (1 zayıf, 5 çok iyi), küresel yanıtların bu yıl ortalamasının 3,11 olduğu görülüyor. 2017 yılındaki küresel ortalama 3,02 idi.

Türkiye'deki katılımcıların yanıtlarının ortalamasının ise 3,35 ile küresel ortalamasının üzerinde olduğu görülüyor. Diğer bir deyişle, Türkiye'den katılımcılar Türkiye sigortacılık sektörünün riskler karşısında küresel katılımcılara kıyasla daha hazır olduğunu düşünüyor.

Teknoloji
“Teknoloji oyunun kurallarını değiştiriyor.”

İnsan kaynakları
“Sigortacılık insan faktörünün ön planda olduğu bir hizmet sektörü; bu nedenle hizmetin kalitesi yetenekli insanlara bağlı.”

Türkiye'den öne çıkan bazı değerlendirmeler

Sermayeye erişim
“Sigorta şirketleri sermaye yeterliliğini sağlayabilmek için gereken sermayeyi bulmakla ilgili birtakım zorluklarla karşı karşıya.”

Makroekonomi
“Küresel ekonomi 2008 finansal krizinden bu yana en büyük sınavını veriyor; bu durum sigortacılık sektörünün de hızını kesiyor.”

Talar Gül

Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik
Sektörü Lideri,
Denetim Hizmetleri Şirket Ortağı
talar.gul@pwc.com

Umurcan Gago

Denetim Hizmetleri
Şirket Ortağı
umurcan.gago@pwc.com

Engin Alioğlu

Danışmanlık Hizmetleri
Şirket Ortağı
engin.alioglu@pwc.com

Kağan Karamonğu

Strategy& Lideri
kagan.karamanoglu@pwc.com

Defne Ergün

Risk, Süreç ve Teknoloji
Hizmetleri Şirket Ortağı
defne.ergun@pwc.com

Oktay Aktolun

Dijital Hizmetler Lideri
oktay.aktolun@pwc.com

Devrim Alçın

Aktüeryal Hizmetler, Direktör
devrim.alcin@pwc.com

